

Η σφοδρή κριτική που δέχτηκε, γιγάντωσε την επιθυμία μου να την δω. Διότι υπέστη ανηλεείς επιθέσεις πριν καν να προβληθεί.

Τμήμα της κοινωνίας, διατηρούσε ένα είδος αποστροφής, αν όχι μίσους για τον κεντρικό πρωταγωνιστή, τον υπουργό οικονομικώ ν των πρώ των μηνώ ν της διακυβέρνησης Συ.Ριζ.Α. Και αυτό εκδηλώ θηκε με τον ερχομό της ταινίας του Γαβρά.

Στα 86 του χρόνια ο σκηνοθέτης, κουβαλά ένα βαρύ και αξιόλογο έργο, σε παγκόσμιο επίπεδο, γεγονός που τον καθιστά προσωπικότητα σεβάσμια. Με αυτά τα εφόδια καταπιάνεται με ένα φλέγον θέμα που ταλαιπωρεί, διχάζει και δοκιμάζει εκατομμύρια Ελλήνων σχεδόν δέκα χρόνια.

Το κάνει μεσούσης της κρίσης, όχι με την πολυτέλεια της ύστερης κρίσης, της χρονικής απόστασης των είκοσι ή εβδομήντα χρόνων, όπου τα θέματα έχουν ωριμάσει και επικρατεί μια σχετική ιστορική ψυχραιμία για την ερμηνεία των γεγονότων, ενώ ταυτόχρονα ο πλούτος των παρεχομένων στοιχείων που συγκεντρώνονται στην πορεία του χρόνου κάνει τη δουλειά λιγότερο δύσκολη.

Και ναι, το κάνει βασισμένος απόλυτα στην αφήγηση ενός πρωταγωνιστή των συμβάντων, καθώς το σενάριο προέρχεται από το ομώνυμο βιβλίο του Γιάνη Βαρουφάκη, που έχει δεχτεί και δέχεται αντίστοιχη ανελέητη κριτική από την ημεδαπή και την αλλοδαπή.

Συνεπώς, προϋπάρχουν οι σπίθες της έντονης αντίδρασης, που μοιραία μετεξελλίχτηκαν σε

φωτιά.

Εξ όσων πληροφορηθήκαμε, η παραγωγή δεν έγινε πρόχειρα ή επιπόλαια. Γαβράς και Βαρουφάκης, επικοινωνούσαν επί τρία χρόνια. Ο σκηνοθέτης, αφού ήδη είχε ευαισθητοποιηθεί για την περιπέτεια της Ελλάδας, μελετούσε, ανάμεσα από πολύ υλικό και το βιβλίο του οικονομολόγου κεφάλαιο με κεφάλαιο κατά τη διάρκεια της συγγραφής του. Έτσι αποφάσισε ότι ήταν ο κεντρικός άξονας για την επόμενη ταινία του. Άκουσε και το ηχητικό υλικό που είχε στην κατοχή του ο συγγραφέας, από τα ζοφερά Γιούρογκρουπ.

Γίνεται αντιληπτό, ότι ήταν και παραμένει μια μοναχική προσπάθεια. Τόσο οι παραδοσιακά συντηρητικές πολιτικές δυνάμεις του τόπου, όσο και οι Ευρωπαίοι εταίροι αλλά και η κυβέρνηση που υπηρέτησε ο Βαρουφάκης, έχουν απορρίψει τις κινήσεις του, τις τακτικές του. Στην κρίση τους, είναι ένας άσχετος, περιθωριακός, νάρκισσος. Ένας ταραξίας, ένας παράνομος ηχολήπτης που στοίχισε εκατοντάδες εκατομμύρια ευρώ στην Ελλάδα. Ένας τύπος περισσότερο σταρ και λιγότερο οικονομολόγος, καθόλου πολιτικός και πολύ περφόμερ. Αυτή την εικόνα πλάθουν, αυτήν προωθούν.

Παρεπόμενο είναι, η ταινία να δουλεύει ως προσωπική εξιλέωση και δικαίωση για τον κατηγορούμενο. Μοιραία, έτσι, ενισχύεται η ιδέα της αγιοποίησης, της ηρωποιήσης του. Ωστόσο, είναι είναι πολύ - πολύ δύσκολη η ακριβής αποτίμηση. Είναι σαν να προσπαθείς να ψιθυρίσεις κάτι και να ακουστείς, σε μια αγέλη κραυγαζόντων.

Σε ότι αφορά το πολιτικό κομμάτι, τοποθετείται άμεσα με το σαφή διαχωρισμό ανάμεσα στις προεκλογικές αναγγελίες που στόχο έχουν να παρασύρουν τμήμα του εκλογικού σώματος και την δυνατότητα εφαρμογής τους. Καταδεικνύεται, σχεδόν καταγγέλλεται, αυτό το δίπολο.

Ακολούθως παρουσιάζεται το έτερο δίπολο, αυτό ανάμεσα στο κόμμα και στην κυβέρνηση. Τα παιδιά του κομματικού σωλήνα, που έχουν φάει με το κουτάλι όλα όσα πρέπει προκειμένου να επιβιώσουν, αντιμετωπίζουν αρνητικά αν όχι επιθετικά τους εξωκομματικούς που έχουν κυβερνητικές θέσεις και τρόπον τινά μολύνουν την πούρα ιδεολογία τους και την ριζοσπασττική πρακτική τους.

Και τέλος, εμφανίζεται ως εφιάλτης, η αδυναμία της έννοιας της Αριστεράς να κυβερνήσει.

Μα γιατί η πορεία της τελείται σε ένα καπιταλιστικό ναρκοπέδιο, μα γιατί οι ιδεολόγοι της δεν έχουν μάθει να κυβερνούν, μα γιατί η ανθρωπότητα δεν είναι έτοιμη να αφομοιώσει βαθιά αλτρουιστικές πολιτικές, μα γιατί κατ΄ουσίαν δεν εφαρμόστηκε πουθενά ακόμα με επιτυχία, μα γιατί οι εκφραστές της είναι ονειροπόλοι και όχι ρεαλιστές, μα γιατί το εγώ ισοπεδώνει το εμείς.

Όλα αυτά έχει να διηγηθεί η ταινία, που παραδόξως έχει δεχτεί κριτική και ως καλλιτεχνικό δημιούργημα. Είτε με τρόπο φιλικό, που αποδέχεται μεν το μέγεθος του Γαβρά, αλλά αντιμετωπίζει, την τελευταία του δημιουργία ως άστοχη, άνευρη, είτε πολύ πιο έντονα και αφοριστικά. Ενίοτε δε, ο σκηνοθέτης, εμφανιζεται και ως θύμα του Βαρουφάκη, που παρασύρθηκε και έπεσε στην παγίδα του. Σχεδόν το σύνολο των απανταχού γραφιάδων της Ελληνικής, υπήρξε απορριπτικό και συχνά με τρόπο φανατικό, για το καλλιτεχνικό επίπεδο.

Μα γιατί, το επεισόδιο στο ταβερνάκι στα Εξάρχεια αντιμετωπίστηκε με όρους αρχαίας τραγωδίας, μα γιατί το μπαγλαμαδάκι από κάτω δίνει μια χροιά ζορμπά - σουβλάκι - ντου γιου λάικ μαντμαζέλ δε Γκρης, μα γιατί το πλάνο με τον ξιφία δεν αρέσει, μα γιατί ο χορός που απειλεί τον «Αλέξη» είναι τραβηγμένος, μα γιατί δεν αναδεικνύει το σύνολο της κρίσης. Με τρείς λέξεις:το έχουν θάψει. Περίεργο που δεν κατηγορήθηκε ο Χρ. Λούλης για το επίπεδο της ερμηνείας του, καθώς μέσα από αυτή δημιούργησε κλίμα συμπάθειας για τον πρώην υπουργό.

Για να φτάσουμε σε ένα συμπέρασμα. Η ταινία «Ενήλικοι στην αίθουσα», αποτελεί μια υποκειμενική καταγραφή, μια προσωπική ερμηνεία ενός εκ των πρωταγωνιστών. Την δημιούργησε ένας αναγνωρισμένος και φορτωμένος με πολλές διακρίσεις σκηνοθέτης. Ο μέσος Έλληνας οφείλει να την δει, αν και εφόσον επιθυμεί να εκφράζει άποψη για τα γεγονότα που περιγράφει. Τουλάχιστον ας την δει και ας την απορρίψει κατόπιν ως καλλιτεχνική δημιουργία διότι τα καλλιτεχνικά του στάνταρτς είναι πιο υψηλά, ή ως πολιτικό μήνυμα διότι κατέχει τα θέματα καλύτερα. Προς το παρόν, στεκόμαστε πολύ αυστηροί και αδικαιολόγητα άδικοι απέναντί της.

Σε κάθε περίπτωση, είναι ένα πολύ χρήσιμο αντίβαρο σε ότι κατά κόρον προβάλλεται. Χωρίς αντίβαρα δεν υπάρχει ισορροπία και χωρίς ισορροπία...

Την είδα την πρώτη μέρα της προβολής της, πράγμα πρωτοφανές, αλλά η πρώτη φθινοπωρινή καταιγίδα που έπληξε την πρωτεύουσα την Πέμπτη 3 Οκτωβρίου υποσχέθηκε μια ήσυχη προβολή σε θερινό κινηματογράφο. Όπερ και εγένετο. Μονοψήφιος αριθμός

θεατών αδιαφόρησε για την υγρασία, σε ένα δροσερό βράδυ της ανατολικής Αττικής. Πέμπτη 3 Οκτωβρίου του 2019, σαράντα ακριβώς χρόνια από το μοιραίο άλμα στο κενό του Νίκου Πουλαντζά. Επίκαιρη, σήμερα, όσο ποτέ η ρήση του: *«ο σοσιαλισμός, ή είναι δημοκρατικός ή δεν είναι σοσιαλισμός».*